

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Кафедра теорії права та кримінально-процесуальної діяльності факультету правоохоронної діяльності

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Прб 06.1 «ДЕРЖАВНЕ БУДІВНИЦТВО ТА САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ»
ОПШ «Право»**

Рівень вищої освіти: I (бакалаврський)

Галузь знань: 08 Право

Спеціальність: 081 Право

Форма здобуття освіти: денна

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри
Протокол від «___» _____ 20__ року № _____

Начальник (завідувач) кафедри теорії права та кримінально-
процесуальної діяльності
майор юстиції
«___» _____ 20__ року
Наталя ОРЛОВСЬКА

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Державне будівництво та місцеве самоврядування в Україні» є вибірковою для вивчення ОПП «Право». Вивчається протягом 5 семестру на кафедрі Теорії права та кримінально-процесуальної діяльності.

Метою вивчення навчальної дисципліни є надання теоретичних і прикладних знань про системно-структурну організацію органів публічної влади, формування цілісного уявлення про елементи організації роботи органів державної влади та місцевого самоврядування, ознайомлення з принципами організації та діяльності зазначених органів, їх функціями, компетенцією, формами і методами роботи, характером взаємодії із судовими і правоохоронними органами.

Основне завдання навчальної дисципліни – сприяти розширенню загального та професійного світогляду, допомагає оволодіти методикою аналізу різних аспектів організації роботи владних органів, зрозуміти їх форми і методи діяльності, принципи, основи, організаційну структуру; розкрити питання організації роботи Верховної Ради України, народних депутатів України, Президента України, Кабінету Міністрів України, центральних органів виконавчої влади, місцевих державних адміністрацій, органів і посадових осіб місцевого самоврядування, депутатів місцевих рад, судових та правоохоронних органів.

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен:

знати:

- поняття «державне будівництво» та «місцеве самоврядування»;
- основні напрямки здійснення державного будівництва й місцевого самоврядування в Україні;
- функції, повноваження форми та методи роботи органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим і місцевого самоврядування;
- систему взаємовідносин органів публічної влади між собою, з судовими, правоохоронними органами.

вміти:

- аналізувати Конституцію України, тлумачити нормативно-правові акти, які регулюють питання організації та діяльності органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим і місцевого самоврядування;
- самостійно орієнтуватися в системі законодавчих і локальних правових актів, що регламентують суспільні відносини в галузі державного будівництва й місцевого самоврядування;
- характеризувати форми і методи діяльності органів влади;
- прогнозувати напрямки розвитку державних і самоврядних інституцій в Україні.
- застосовувати одержані знання на практиці.

ознайомитись:

- з нормативно-правовою базою, яка регулює державне будівництво та самоврядування в Україні;
- з основними положеннями, які регулюють порядок діяльності судових та правоохоронних органів;
- з міжнародно-правовими актами у сфері місцевого самоврядування.

ВИКЛАДАЧІ:

Старший викладач кафедри теорії права та кримінально-процесуальної діяльності Наталія РАДЧЕНЯ, e-mail: Radchenya_nm@meta.ua

Навчальні ресурси:

Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні. / Серьогіна С. Г., Любченко П. М., Лялюк О. Ю. та ін. - Х.: Право, 2019. - 212 с.

Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні : підручник / І. І. Бодрова, С. В. Болдирєв, В. О. Величко та ін.; за ред. С. Г. Серьогіної ; 4-те вид., переробл. та допов. – Харків: Право, 2017. – 392 с. URL: https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/369/3_Derzavne%20budivnictvo...pidruchnik_vnutri.pdf

Місьцеве самоврядування в умовах децентралізації повноважень: навч. посіб./ [А. П. Лелеченко, О. І. Васильєва, В. С. Куйбіда, А. Ф. Ткачук] – К. : – 2017. – 110 с. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/202.pdf>

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин																		Форми підсумкового контролю				
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота											Індивідуальна робота						Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	рольові ігри	контрольна робота	індивідуальні заняття	модульний контроль	підсумковий контроль	Усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів	розрахункове завдання	курсова робота				
3	5	4	120	38	16					18				4	22	22						60		+	
Усього за дисципліну		4	120	38	16					18				4	22	22						60			

Основні методи навчання: МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.6; МН 2.2; МН3.4; МН3.5; МН3.6; МН4.1; МН4.3.

Основні методи контролю навчальних досягнень: МК1.2; МК1.3; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.4.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ СТУДЕНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Загальні компетентності		
ЗК-2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	МК1.1; МК2.4; МК2.8; МК3.1; МК3.2; МК4.1.
ЗК-3	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	МК1.1; МК1.4; МК2.8; МК3.1; МК3.2; МК4.1.
ЗК-7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	МК1.1; МК1.4; МК2.4; МК2.8; МК3.1; МК4.1.
ЗК-11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні	МК1.1; МК1.4; МК2.4; МК3.1; МК3.2; МК4.1.
Фахові компетентності спеціальності		
ФК-8	Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права	МК1.1; МК1.4; МК2.8; МК3.1; МК3.2; МК4.1.
ФК-11	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти	МК1.1; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК4.1.
ФК-12	Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції	МК2.1; МК2.4; МК4.1.
ФК-13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності	МК2.1; МК2.4; МК4.1.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ СТУДЕНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-2	Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання	МН1.1; МН 1.2; МН1.3; МН2.2; МН3.5; МН 3.5; МН3.6; МН4.1	МК1.2; МК1.3; МК2.4; МК2.8; МК 3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2.
ПРН-13	Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту	МН1.1; МН 1.2; МН1.3; МН2.2; МН3.5; МН 3.5; МН3.6; МН4.1	МК1.2; МК1.3; МК2.4; МК2.8; МК 3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2.
ПРН-21	Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки	МН1.1; МН 1.2; МН1.3; МН2.2; МН3.5; МН 3.5; МН3.6; МН4.1	МК1.2; МК1.3; МК2.4; МК2.8; МК 3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

№ теми	Найменування тем	Кількість годин	Номери, вид занять та кількість годин					Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кількість годин
			1	2	3	4	5			
1	Поняття та суть державного будівництва і місцевого самоврядування в Україні	4	Л2	Сз2				9	Т1/1Л(2); Т1/2Сз(2); Т2/1Л(2); Т2/2Сз(2); Т3/1Л(2);	10
2	Організація роботи Верховної Ради України	4	Л2	Сз2				10	Т3/2Сз(2); Т4/1Лз(2); Т4/2Сз(2); Т5/1Л(2);	8
3	Організація роботи Президента України	4	Л2	Сз2				11	Т5/2Сз(2); Т6/1Л(2); Т6/2Сз(2); Т6/3Сз(2);	8
4	Кабінет Міністрів та органи виконавчої влади в Україні	4	Л2	Сз2				12 Реф-1	Т7/1Л(2); Т7/2Л(2); Т7/3Сз(2); Т7/4Сз(2)	8
5	Судові органи в системі державної влади	4	Л2	Сз2				1	Дз(4)	4
6	Правоохоронні органи в системі державної влади	6	Л2	Сз2	Сз2					
7	Місцеве самоврядування в Україні	8	Л2	Л2	Сз2	Сз2				
Диференційований залік.		4	Дз							
Всього		38						Всього		38

Умовні скорочення:

Лекція - Л

Семінарське заняття - Сз

Диференційований залік - Дз

Заняття, що обов'язкове для оцінювання - 2/2Сз(2)

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
<i>3 курс</i>					
<i>5 семестр</i>					
1			12	Тема 1. Поняття та суть державного будівництва і місцевого самоврядування в Україні	
	1	лекція	2	Заняття 1. Державне будівництво в Україні 1. Поняття, форми і методи державного будівництва та самоврядування в Україні. 2. Державне будівництво та самоврядування як юридична наука. 3. Державне будівництво та місцеве самоврядування у системі суспільних та юридичних наук.	[2.2] гл.1; [2.3] гл.1; [2.6] ст.6-39; [3.20]; [3.33].
		самостійна робота	8	1. Поняття, предмет і джерела науки державного будівництва та місцевого самоврядування в Україні. 2. Система науки державного будівництва та місцевого самоврядування. 3. Державне будівництво та місцеве самоврядування у системі суспільних та юридичних наук 4. Актуальні проблеми науки державного будівництва та місцевого самоврядування в Україні на сучасному етапі.	
	2	семінар	2	Заняття 2. Основи державного будівництва в Україні 1. Державне будівництво, поняття та зміст. 2. Методологічна основа науки державного будівництва та самоврядування.. 3. Державне будівництво та місцеве самоврядування у системі суспільних та юридичних наук.	
2			12	Тема 2. Організація роботи верховної ради України	
	1	лекція	2	Заняття 1. Загальна характеристика організації роботи Верховної Ради України 1. Завдання, принципи та основи діяльності Верховної Ради України 2. Структура, склад Верховної Ради України. 3. Організація роботи Верховної Ради України.	[1.1]; [1.2]; [1.3]; [1.4]; [1.5]; [1.6]; [1.20]; [2.2] гл.4,5,6; [2.3] гл.2; [2.6] ст.103-218; [3.4]; [3.12]; [3.14].

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
		самостійна робота	8	1. Конституційний статус ВРУ. 2. Поняття парламенту, його ознаки. 3. Види парламенту, їх характеристика. 4. Поняття Верховної Ради України. 5. Склад, структура ВРУ. 6. Хто може бути депутатом ВРУ. 7. Представницька та фінансова функції ВРУ. 8. Установча функція ВРУ. 9. Функція парламентського контролю, законодавча функція. 10. Порядок обрання Голови і заступників Голови ВРУ. 11. Порядок роботи ВРУ – перша сесія ВРУ. 12. Повноваження народного депутата, Голови ВРУ. 13. Сесія – організаційно-правова форма реалізації повноважень ВРУ. 14. Депутатські фракції.	
	2	семінар	2	Заняття 2. Порядок організації і діяльності Верховної Ради України 1. Поняття, функції і повноваження парламенту України. 2. Порядок роботи Верховної України. 3. Рахункова палата як постійно діючий орган контролю. 4. Правовий статус уповноваженого з прав людини.	
3			12	Тема 3. Організація роботи Президента України	
	1	лекція	2	Заняття 1. Президент України в системі органів державної влади, основи його правового статусу та функціонування 1. Інститут Президента України. 2. Організація діяльності Президента України. 3. Офіс Президента України – постійно діючий допоміжний орган.	[1.7]; [1.8]; [1.21]; [1.22]; [1.23]; [1.24]; [1.20]; [2.2] гл.7; [2.3] гл.5; [2.6] ст. 219-294; [3.11]; [3.13]; [3.27]; [3.30].
		самостійна робота	8	1. Виникнення інституту президентства в Україні. 2. Вибори Президента України. 3. Взаємовідносини Президента України з Кабінетом Міністрів України. 4. Взаємовідносини Президента України із законодавчою, судовою владою та місцевим самоврядуванням. 5. Повноваження секретаріату Президента України.	

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
	2	семінар	2	Заняття 2. Інститут Президента в Україні 1. Інституту Президента. Правові основи організації і проведення виборів Президента України. 2. Функції Президента України. 3. Повноваження Офісу Президента України. 4. Імпічмент Президента України.	
4			12	Тема 4. Кабінет міністрів та органи виконавчої влади в Україні	
	1	лекція	2	Заняття 1. Організація роботи органів виконавчої влади в Україні. Кабінет Міністрів України. 1. Правове регулювання діяльності виконавчої влади в Україні. 2. Кабінет Міністрів України у системі органів державної влади України. 3. Структура Кабінету Міністрів України. Розподіл повноважень між посадовими особами уряду України. 4. Територіальні органи виконавчої влади.	[1.9]; [1.10]; [1.25]; [1.26]; [1.27]; [1.28]; [1.29]; [2.2] гл.8; [2.3] гл.7; [2.6] ст. 295-438; [3.1]; [3.2]; [3.3]; [3.7]; [3.10].
		самостійна робота	8	1. Повноваження уряду України. 2. Порядок призначення та звільнення Прем'єр-Міністра України. 3. Затвердження Програми діяльності Уряду України. 4. Відповідальність Кабінету Міністрів України.	
	2	семінар	2	Заняття 2. Система органів виконавчої влади в Україні: порядок утворення і функціонування 1. Органи виконавчої влади в Україні. 2. Кабінет Міністрів – вищий орган виконавчої влади в Україні. 3. Функції і повноваження міністерств. 4. Правові засади діяльності інших центральних органів виконавчої влади. 5. Місцеві державні адміністрації в системі органів виконавчої влади.	
5			12	Тема 5. Судові органи в системі державної влади	
	1	лекція	2	Заняття 1. Судова влада як самостійна гілка влади 1. Загальні положення організації судової влади в Україні. 2. Принципи діяльності судової гілки влади. 3. Конституційний Суд України. 4. Відносини органів судової влади з органами державної влади та органами місцевого самоврядування.	[1.11]; [1.12]; [1.19]; [2.1] ст. 3-63; [2.3] гл.8; [2.4]; [2.6] ст. 484-530; [3.5]; [3.17]; [3.18]; [3.19]; [3.24]; [3.26]; [3.29].

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
		самостійна робота	8	1. Місце Верховного Суду України в судовій системі. 2. Відносини органів державної влади і органів місцевого самоврядування з судовими органами та органами юстиції.	
	2	семінар	2	Заняття 2. Судові органи в системі органів державної влади. 1. Загальні положення організації судової влади в Україні. 2. Конституційний Суд України. 3. Система судів загальної юрисдикції: місцеві суди; апеляційні суди; спеціалізовані суди. 4. Особливості статусу Верховного Суду України.	
7			16	Тема 6. Правоохоронні органи в системі державної влади	
	1	лекція	2	Заняття 1. Загальна характеристика правоохоронних органів України 1. Система правоохоронних органів. 2. Організація і порядок діяльності органів прокуратури України. 3. Органи внутрішніх справ України – складова частина правоохоронних органів. 4. Державна прикордонна служба України – правоохоронний орган спеціального призначення.	[1.1]; [1.17]; [1.18]; [2.2] гл.8; [2.3] гл.9; [2.5] р. 2, 3, 5; [3.6]; [3.22]; [3.25]; [3.32].
		самостійна робота	10	1. Основні напрями правоохоронної діяльності державної податкової служби. 2. Інші правоохоронні органи України 3 Відносини органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим і органів місцевого самоврядування з органами прокуратури, Служби безпеки України, органами внутрішніх справ та органами охорони кордонів.	
	2	семінар	2	Заняття 2. Основи побудови і функціонування правоохоронних органів в Україні 1. Система правоохоронних органів України. 2. Організація роботи прокуратури. 3. Органи внутрішніх справ. 4. Відносини органів державної влади та місцевого самоврядування з правоохоронними органами України.	

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
	3	семінар	2	Заняття 3. Державна прикордонна служба України в системі правоохоронних органів 1. Організаційно-правові засади діяльності Держприкордонслужби України. 2. Права та обов'язки Держприкордонслужби України. 3. Повноваження Держприкордонслужби України.	
7			40	Тема 7. Місьцеве самоврядування в Україні	
	1	лекція	2	Заняття 1. Загальнотеоретичні аспекти організації місцевого самоврядування в Україні 1. Поняття та ознаки місцевого самоврядування. 2. Представницькі органи місцевого самоврядування: їх система і порядок формування 3. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування. 4. Органи самоорганізації населення.	[1.1]; [1.13]; [1.14]; [1.15]; [1.16]; [2.2] ст. 197 – 221; [2.3] гл.8; [2.4]; [2.5] р. 2, 3, 5; [3.8]; [3.9]; [3.15]; [3.16]; [3.22]; [3.23]; [3.25]; [3.28]; [3.31].
	2	лекція	2	Заняття 2. Об'єднання територіальних громад 1. Загальна характеристика об'єднаних територіальних громад. 2. Порядок добровільного об'єднання територіальних громад 3. Добровільне приєднання до об'єднаних територіальних громад 4. Державна підтримка об'єднаних територіальних громад	
		самостійна робота	10	1. Функції органів місцевого самоврядування. 2. Методи діяльності та компетенції органів місцевого самоврядування. 3. Основна організаційно-правова форма роботи рад. 4. Порядок формування, організація роботи посадових осіб місцевого самоврядування	
	3	семінар	2	Заняття 3. Система та повноваження органів місцевого самоврядування 1. Поняття, структура, ознаки місцевого самоврядування. 2. Первинний суб'єкт в структурі місцевого самоврядування. 3. Сільський, селищний, міський голова. 4. Ради як представницькі органи місцевого самоврядування. Обласні та районні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад села, селища, міста. 5. Виконавчі органи місцевого самоврядування.	

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
	4	семінар	2	Заняття 4. Правове регулювання добровільного об'єднання територіальних громад. 1. Об'єднані територіальні громади як суб'єкт місцевого самоврядування. 2. Порядок добровільного об'єднання та приєднання до територіальних громад. 3. Правовий статус старости. 4. Державна підтримка об'єднаних територіальних громад	
		індивідуальна робота (реферат)	22	Виконання реферату за заданою тематикою	
Диференційований залік			4		
Разом за 5 семестр			120		
Разом за 3 курс			120		
Усього за дисципліну			120		

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1.1. Нормативно-правові акти

- 1.1. Конституція України URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nred=254%EA%2F96%E2%FO>.
 - 1.2. Виборчий кодекс України від 19.12.2019 № 396-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text>
 - 1.3. Про забезпечення функціонування української мови як державної: закон України від 25.04.2019 № 2704-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>
 - 1.4. Про Вищу раду правосуддя: закон України від 21.12.2016 № 1798-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-19#Text>
 - 1.5. Про Національну поліцію: закон України від 02.07.2015 № 580-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
 - 1.6. Про Кабінет Міністрів України: закон України від 27.02.2014 № 794-VII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>
 - 1.7. Про Регламент Верховної Ради України: закон України від 10.02.2010 № 1861-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17#Text>
 - 1.8. Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України: закон України від 19.12.2019 № 400-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/400-20#Text>
 - 1.9. Про комітети Верховної Ради України: закон України від 04.04.1995 № 116/95-BP URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116/95-%D0%B2%D1%80#Text>
 - 1.10. Про Рахункову палату: закон України від 02.07.2015 № 576-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19#Text>
 - 1.11. Про особливу процедуру усунення Президента України з поста (імпічмент): закон України від 10.09.2019 № 39-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/39-20#Text>
 - 1.12. Про національну безпеку України: закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>
 - 1.13. Про громадські об'єднання: закон України від 22.03.2012 № 4572-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text>
 - 1.14. Про Службу безпеки України: закон України від 25.03.1992 № 2229-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text>
 - 1.15. Про Конституційний Суд України: закон України від 13.07.2017 № 2136-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19#Text>
 - 1.16. Про судоустрій і статус суддів: закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>
 - 1.17. Про державну службу: закон України від 10.12.2015 № 889-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>
- Про прокуратуру: закон України від 14.10.2014 № 1697-VII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>

- 1.18. Про добровільне об'єднання територіальних громад: закон України від 05.02.2015 № 157-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#Text>
- 1.19. Про військово-цивільні адміністрації: закон України від 03.02.2015 № 141-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/141-19#Text>
- 1.20. Про доступ до публічної інформації: закон України від 13.01.2011 № 2939-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>
- 1.21. Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні: закон України від 11.12.2003 № 1382-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1382-15#Text>
- 1.22. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: закон України від 15.05.2003 № 755-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
- 1.23. Про політичні партії в Україні: закон України від 05.04.2001 № 2365-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14#Text>
- 1.24. Про місцеве самоврядування в Україні: закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
- 1.25. Про засади державної регіональної політики: закон України від 5 лютого 2015 року № 156-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text>
- 1.26. Про співробітництво територіальних громад: закон України від 17 червня 2014 року № 1508-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1508-18#Text>
- 1.27. Про звернення громадян: закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text>
- 1.28. Про Державну прикордонну службу України: Закон України від 3.04.2003р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=661-15>.
- 1.29. Регламент Кабінету Міністрів України: постанова Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 р. № 950 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/950-2007-%D0%BF#n13>
- 1.30. Про утворення урядових комітетів та затвердження їх посадового складу: постанова Кабінету Міністрів України від 13 травня 2020 р. № 396 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-2020-%D0%BF#Text>
- 1.31. Інструкція щодо інтеграції гендерних підходів під час розроблення нормативно-правових актів: наказ Міністерства соціальної політики України 07 лютого 2020 року № 86 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0211-20#Text>
- 1.32. Про Положення про Офіс Президента України: указ Президента України від 25 червня 2019 року № 436/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436/2019#Text>
- 1.33. Про забезпечення самопредставництва Президента України та створених ним допоміжних органів і служб у судах України: указ Президента України від 30 квітня 2020 року № 162/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/162/2020#Text>

1.2. Базова

- 2.1. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні. / Серьогіна С. Г., Любченко П. М., Лялюк О. Ю. та ін. - Х.: Право, 2019. - 212 с.
- 2.2. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні : підручник / І. І. Бодрова, С. В. Болдирев, В. О. Величко та ін.; за ред. С. Г. Серьогіної ; 4-те вид., переробл. та допов. – Харків : Право, 2017. – 392 с. https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/369/3_Derzavne%20budivnictvo...pidruchnik_vnutri.pdf
- 2.3. Місцеве самоврядування в умовах децентралізації повноважень: навч. посіб./ [А. П. Лелеченко, О. І. Васильєва, В. С. Куйбіда, А. Ф. Ткачук] – К. : – 2017. – 110 с. <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/202.pdf>

1.3. Допоміжна

- 3.1. Авер'янов В.Б. Правовий статус Кабінету Міністрів України: конституційні засади // Правова держава: Щорічник наук. праць. – К.: Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького, 1997. – Вип.8. – С.28–36.
- 3.2. Авер'янов В.Б. Органи виконавчої влади України. – К.: Ін Юре, 1997.
- 3.3. Авер'янов В. Центральні органи виконавчої влади України: концептуальний підхід до класифікації в контексті адміністративної реформи в Україні // Вісник Академії правових наук України. – 1999. –№1(16). – С.42–50.
- 3.4. Бандурка О.М., Древаль Ю.Д. Парламентаризм в Україні: становлення і розвиток: Монографія. – Харків: Ун-т внутр. справ, 1999.
- 3.5. Білоус В.Т. Захарова О. С. Карабань В. Я. Ковальський В. С. Лукомський В. С. Суд правоохоронні та правозахисні органи України. - К.: Юрінком Інтер 2004.
- 3.6. Битяк Ю.П. Повноваження та організація діяльності місцевих державних адміністрацій, їх відносини з органами місцевого самоврядування // Держ. буд-во та місц. самоврядування. – Х.: Право, 2002. – Вип. 4. – С. 3 – 11.
- 3.7. Бондаренко І. Правоохоронна діяльність і правоохоронні органи: поняття та ознаки // Право України. 2003. № 4. С. 18-21.
- 3.8. Бондаренко І. Правоохоронні органи України та їх функції // Право України. - 2007. - №7. - С. 53-56.
- 3.9. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. С. Г. Серьогіної. — Х.: Право, 2005. - 256 с. URL: <http://udik.com.ua/books/book-1561/>
- 3.10. Колодій А. М., Олійник А. Ю. Державне будівництво і місцеве самоврядування: Навч. посіб. - К.: Юрінком Інтер, 2001. - 304 с. // URL: <http://inpos.com.ua/401>
- 3.11. Судові та правоохоронні органи України: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. П. Гель, Г. С. Семаков, С. П. Кондракова. — К.: МАУП, 2004.
- 3.12. Державне будівництво та місцеве самоврядування : зб. наук. пр. / редкол.: С. Г. Серьогіна та ін. – Х. : Право, 2015. – Вип. 30. – 188 с.

4. Інформаційні ресурси в інтернет (інтранет)

1. Верховна Рада України: //http://rada.gov.ua
2. Кабінет Міністрів України: //http://kmu.gov.ua
3. Конституційний Суд України: // http://ccu.gov.ua
4. Президент України: //http://president.gov.ua
5. Державна прикордонна служба України: //http://dpsu.gov.ua/ua/

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення <https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-12.01.-.pdf>.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. Курсанти, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відзвітували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли студент не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості. Якщо студент не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін студенту курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «недопущений» за національною шкалою, 17 балів за 100-бальною шкалою і F за шкалою ЄКТС. В такому випадку студент представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрахування з академії.

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу)

діяльність;

- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А

Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Словесні методи	
МН 1.1	Лекція
МН 1.2	Розповідь
МН 1.3	Пояснення
МН 1.4	Бесіда
МН 1.5	Інструктаж
МН 1.6	Дискусія
МН 1.7	Диспут
2. Наочні методи	
МН 2.1	Демонстрація
МН 2.2	Ілюстрація
МН 2.3	Спостереження
3. Практичні методи	
МН 3.1	Лабораторна робота
МН 3.2	Практична робота
МН 3.3	Пробні вправи
МН 3.4	Творчі вправи
МН 3.5	Усні вправи
МН 3.6	Практичні вправи
МН 3.7	Графічні вправи
МН 3.8	Технічні вправи
МН 3.9	Групові вправи
4. Методи самостійного та індивідуального навчання	
МН 4.1	Рецептивний
МН 4.2	Репродуктивний
МН 4.3	Евристичний
МН 4.4	Дослідницький

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний